

10.05.2014 г. / 10:35:06

Вяра

01.04 по еретическия, †19 март по православния календар - Св. мъченици Хрисант и Дария, и другите с тях. Св. мъченик Панхарий



Страдание на светите мъченици Хрисант и Дария (283 г.)

Един знатен човек, на име Полемий, се преселил заедно със сина си Хрисант от Александрия в Рим. Тук Полемий бил приет с почести и императорът му дал званието сенатор. Като желаел да даде образование на Хрисант, Полемий го изпратил да се учи във философската школа. Любознателният и надарен с големи способности Хрисант с голямо прилежание изучавал различните науки. Между другите книги Хрисант попаднал и на книгите на Новия Завет. Четейки ги с внимание и задълбочавайки се в техния смисъл, Хрисант размишлявал така: “Досега - докато не беше познал истинската светлина, ти подобаваше, Хрисанте, да изучаваш езическите писания, изпълнени с тъмнина. Но не би било разумно да се връщаш от светлината към мрака. Ще погубиш усилията, които положи за учение, ако отхвърлиш техните плодове. А плодовете се подават от Бога на тези, които ги търсят. Защото така заповядва и Сам Бог, както и ти четеш в книгите на Новия Завет: “търсете, и ще намерите” (Лук. 11:9). А ако ти пожелаеш да изоставиш това, което търси и намери, тогава ще

бъдеш подобен на безумните и безсмислени хора. И така - твърдо се дръж о това, в което подобава да се държиш с целия си ум, за да не се лишиш доброволно от придобитото с толкова труд благо: ти намери злато и сребро, намери най-скъпоценен бисер. Защото ти търсеше така, че да намериш, и затова намери, за да се възползваш от намереното. Затова - внимавай, да не ти бъде отнето придобитото от теб съкровище.”



Размисляйки така, Хрисант търсел някого, който да може да просвети душата му чрез познаване на Божественото Писание. И както преди бил слушател на ораторската и философската мъдрост и ученик на най-образовани и начетени учители, така сега желаел да намери безкнижни учители, каквито били някога Христовите апостоли - безкнижни рибари (Деян. 4:13), които обаче доведоха целия свят в познанието на Христа. Такива учители търсел старателно и премъдрият юноша Хрисант, защото четял думите на Апостола: “Де е мъдрецът? де е книжовникът? де е разисквачът на тоя век? Не обезуми ли Бог мъдростта на тоя свят? Понеже светът със своята мъдрост не позна Бога в премъдростта Божия, Бог благоволи да спаси вярващите с безумството на проповедта.” (1 Кор. 1: 20, 21; срв. Ис. 33:18.)

Хрисант узнал за един християнин, на име Карпофор, че той е доста просветен в Божественото Писание. Карпофор живеел, или по-точно се криел, поради гоненията - в една пещера, на никому неизвестно място. Като чул за този християнин, благочестивият младеж се изпълнил с радост и започнал усърдно да умолява този, който му съобщил за него, да му

покаже мястото, където живеел Божият човек.

Когато това станало, Хрисант дошъл при Карпофор, който бил презвитер по сан, и бил научен от него на истините на Божественото Писание и християнската вяра. Той често идвал при него, за да получи наставления в пътя на спасението. След няколко месеца Карпофор, като се убедил, че момъкът искрено е повярвал в Христа, извършил над него свето Кръщение. Хрисант дотолкова се утвърдил в християнската вяра и в любовта към Христа, че след изтичането на седем дена, след като се кръстил, започнал открито да проповядва на народа Христа, Божия Син. Това стигнало до неговите роднини и те много се разтревожили. Те казали на баща му:

- Внимавай, върху теб ще е вината и от тебе ще се търси отговор за това, което дръзва да върши синът ти, защото той злослови срещу боговете и признава единствено някой си Христос за истински Бог. Ако царят узнае за това, тогава нито ти, нито ние - неговите роднини, ще се спасим от гнева му. Защото, който хули боговете, е престъпник и на царските закони.

Като се разгневил на Хрисант, Полемий затворил сина си в мрачна и задушна тъмница и го подложил на лишения, като само вечер му давал по малко храна. Но блаженият Хрисант приемал своето затваряне и глада не като наказание, а като обучение в поста, безмълвието и в скромността на християнския живот и се радвал на своето тъмно и тясно жилище повече, отколкото на просторния и светъл палат.

Роднините разбрали, че такова наказание до нищо няма да доведе и казали на Полемий:

- Ако ти искаш да отвърнеш сина си от християнската вяра, по-добре го пусни на свобода и го обкръжи с удоволствия. Намери му някоя красива и умна девица и го ожени за нея;

тогава той ще позабрави за християнството. А тъмницата и гладът, с които сега го мъчиш, християните приемат по-скоро като слава и чест за себе си, а не като мъчение.

Полемий послушал съвета. Той наредил да приготвят разкошен палат, да украсят стените му отвътре със скъпи платове, да поставят в него разкошна спалня и всичко, което привлича към разкошен и разпуснат живот. След това Полемий извел сина си от неговия тъмен затвор, облякъл го в скъпи дрехи и го въвел в палата. После той избрал измежду своите робини най-красивите девойки и като ги облякъл в разкошни одежди, ги завел да живеят в палата при сина му. Паладий заповядал на девойките да се стараят по всякакъв начин да прелъстят Хрисант, за да падне в мрежите на плътската сладострастна любов и да се отвърне от Христа. На трапезата се предлагали в изобилие най-различни ястия и най-скъпи вина, а девойките пеели прелъстителни песни, танцували пред него, говорели безсрамни думи и с всички средства се стремели да уловят душата на блажения юноша в мрежата на сладострастието и плътските удоволствия.

Но младият Хрисант се отнасял към игрите и съблазните на тези девойки не като младеж, а като изпитан и мъдър мъж и намирайки се сред мрежите, оставал неуловим. В тази борба той се показал като непобедим Христов воин. Той отказвал всякаква вкусна храна и услаждащи напитки; на девойките гледал като на отровни змии и избягвал всякакво общение с тях, като пребивавал непрестанно в молитва. Когато имал нужда от сън, лягал на земята, без да има дори завивка. Безсрамните думи на девойките пък считал за стрели и с щита на вярата ги отблъсквал от себе си, викайки към Бога:

- Застъпи се, Господи, в тъжбата с ония, които ме съдят, и обори бореците се с мене; вземи щит и броня и дигни се мен на помощ; кажи на душата ми: Аз съм твое спасение! (Пс. 34:

1-3). Кой може да надделее над тази борба, каквато дяволът повдигна срещу мене, ако не надделее и не победи Твоята десница? Прелъстява се този, който мисли само със своята собствена сила да победи плътската страст и да запази целомъдрие, ако пламъкът на плътта не бъде погасен от дъжда на Твоето милосърдие. Не може душата да достигне Твоите жилища, ако Ти Сам не я доведеш тук, защото плътската страст е като някакъв хитър и ловък звяр, който се крие в пустинята на житейската суета за погубел на човешките души, и ако някой успее да се спаси от неговите зъби, той е длъжен да благодари от цялата си душа на Господа - своя Спасител, защото само чрез Тебе ние се избавяме от тази смърт. Така с Твоята помощ и целомъдреният Иосиф е избягал, като от зъбите на кръвожаден звяр, от ръцете на блудницата - този Иосиф, за когото баща му, плачейки, говорел: "лют звяр го е изял" (Бит. 37:33). Защото наистина, жената на Потифар, като лют звяр го нападнала и подобно на някоя лъвица вкопчвала ноктите си в незлобивия агнец Иосиф, увличайки го към беззаконие (Бит. 39:12). Та и какво може да е по-люто от звяр, ако не дяволът и жената? Естествената плътска похот възбуждала младия Иосиф, а жената още повече я разпалвала: чрез играта на очите, скъпите дрехи, красотата на лицето, богатството, властта и лъстивите думи тя увличала целомъдрения юноша към пагуба и смърт. И е дивно това, че той се избавил и не бил уловен от този звяр! Ненаправно неговият баща казал: "Стига (ми това), син ми Иосиф е още жив" (Бит. 45: 28), защото той избягнал голяма и неизбежна смърт, по-люта от тази, на която искали да го обрекат братята му; а той се избавил от тази смърт с Твоята всесилна помощ, о, Всесилни Боже, защото Ти си бил с него тогава! И сега аз смирено Те моля, дай ми Твоята помощ срещу тия зверове и змии, с които ме е затворил моят баща. И както спят омагьосаните змии, така да спят по време на моята молитва и тези нечестиви девизи, та да не могат да възбудят в младото

ми тяло плътското желание. Помогни ми, Спасителю мой, защото Теб Единствен познавам като истинския Бог, Който спасява вярващите в Него и им подава Своята непобедима помощ!

След тази молитва девойките, които били затворени заедно с Хрисант, изпаднали в такъв дълбок сън, че не можели нито сами да се събудят, нито да бъдат пробудени от когото и да е, докато не ги изнесли от палата. А когато ги изнесли оттук, те на часа се събудили. След като се нахранили, те отново влезли в палата при Хрисант, и пак отново били завладени от тежък непробуден сън. И така ставало всеки ден. Когато разказали за това на Полемий, той започнал да оплаква сина си, все едно че оплаква мъртвец. Тогава няколко приятели му казали:

- Твоят син се е научил да прави магии от християните и лесно е приспал тези девойки. Но ти го сгоди и го ожени за някоя образована и умна девица - и тя, дори и да не се е оженил по свое желание, като живее с него постоянно, ще успее да го доведе до плътско съвокупление със себе си и ще го отвърне от християнството.

Полемий отговорил:

- А къде ще намерим такава умна девица, която да може да смекчи ожесточеното сърце на Хрисант, да му подейства с увещания и да го върне към нашите закони?

Роднините му казали:

- Между девиците, които служат в храма на богиня Атина, има една млада девойка, на име Дария. Тя е много красива и умна, изучила е цялата философска мъдрост. Тя вече е на възраст за женене. И така - побързай да сгодиш сина си за нея, докато не я е взел някой друг.

Полемий се вслушал в този съвет и помолил роднините си да

отидат при тази девица и като разкажат за младия Хрисант и за обръщането му към християнската вяра, да я уговорят да го прелъсти към брачно съжителство със себе си и да го отвърне от християнството. Девојката се съгласила да се омъжи за Хрисант и започнала да се приготвя със съблазнителни думи да склони към плътска любов своя жених и да го върне към почитането на римските богове.



След това тя била тържествено отведена в дома на Полемий. Притежаваща естествена красота, Дария била облечена в скъпи одежди и украсена с накити, а после я въвели в спалнята на Хрисант. Като останала там насаме с него, тя се опитвала с всевъзможни ласкави думи и с различни съблазнителни средства да привлече към себе си целомъдрения младеж. Но воинът Христов оставал твърд като диамант, непоколебим като стълп и неподвижен като планина, побеждавайки с любовта към Бога плътската любов и отблъсквайки с кръстното знамение насочените срещу себе си стрели на дявола. Въздъхвайки от дълбините на сърцето си, като призовал помощта на Светия Дух, Хрисант казал на

девицата:

- Прекрасна девойко! Ако ти само заради кратковременното съчетаване с мене - смъртния човек, си се облякла и украсила така и произнасяш толкова сладки думи, за да ме отвърнеш от доброволно избрания от мене живот, за да развратиш душата ми и за да привлечеш към себе си сърцето, което е изпълнено с друга любов, то колко повече ти приляга да се погрижиш да придобиеш благоволениято и любовта на безсмъртния Цар - на Божия Син. И това е възможно за теб, ако ти го пожелаеш. Ако ти запазиш душата и тялото си в непорочност, и както сега украсяваш тялото си със скъпоценни накити, така украсиш сърцето си с добродетел, тогава ще имаш за свои приятели и ангелите, и апостолите, и мъчениците. А по тяхното застъпничество Сам Христос ще бъде твой Жених; и Той ще ти пригответи на небето нетленен чертог, несравнимо по-прекрасен и по-светъл от земния и ще ти даде вечното райско веселие, ще направи безсмъртна твоята младост и ще впише името ти в книгата на живота.

Като чула тези думи на светия юноша, Дария се умилила и каза:

- Не някаква плътска похот ме доведе при тебе и ме накара да се украся така, а любовта към тебе и сълзите на твоя баща, както и неговите молби да те върна към служението на нашите богове.

Хрисант и' отвърнал:

- Ако имаш някакви доводи и ясни свидетелства, чрез които да докажеш истинността на вашето служение на боговете, аз ще те послушам и ще изменя мнението си. За обща наша полза, нека да побеседваме за това.

- Няма нищо по-полезно и по-потребно за хората от това -

казала Дария, - да почитат боговете и да следят внимателно да не ги разгневят, но трябва да им угаждат със жертвоприношения, за да им бъдат покровители.

- О, мъдра девице! - отговорил Хрисант. - Как могат да ни бъдат пазители тези богове, които сами се нуждаят от пазачи и които през нощта биват охранявани от привързаните към тях псета, за да не бъдат откраднати от разбойници? Затова ги приковават с железни гвоздеи и ги запояват с олово, за да не би, ако някой ги бутне, да паднат на земята и да се разбият.

- Ако невежият народ можеше да почита боговете, без да бъдат извайвани техните изображения - казала Дария, - тогава нямаше да има нужда те да бъдат извайвани. А те се изливат от злато, сребро и мед и се изработват от мрамор и дърво, та хората, като ги видят с очите си, да знаят кого трябва да си представят в ума, кого да почитат и от кого да се боят.

- Да разгледаме и да разсъдим - отвърнал Хрисант - кого изобразяват направените идоли и достойни ли са за Божеско почитание тези, чиито идоли се поставят? Не може да бъде наречен Бог този, който не притежава цялата праведност и святост, и Божествена слава. А каква праведност и святост и каква Божествена слава има вашият Кронос, който погълнал децата си, както за това, впрочем, писали неговите почитатели? Или какво достойно за похвала ще намериш и у самия Зевс, който колкото дни е живял, толкова беззакония, прелюбодейства и убийства е извършил: изгонил баща си, погубвал своите деца, прелюбодействал с чуждите жени, женил се за сестрите си, погубвал царства, изобретявал магии, бил виновник за смъртта на толкова хора и за такива беззакония и скверноти, за които и да се слуша е невъзможно - дотолкова безсрамни и нечисти са неговите дела. Нима ти вярваш, че такъв нечестив човек може да бъде бог? А че той е бил именно такъв, за това свидетелстват пак вашите писатели,

които пишат, че нечестивите люде наричали богове царете, които се прославяли с храброст на война и които са умрели в своето си време. Кажете ми, каква е добродетелта на вашия бог Зевс, който до самата си смърт бил враг на всяка чистота и честност, защото и сам чрез похитяването на младия Ганимед осквернил въздуха, а също и земята осквернил, когато насилвал своите сестри. И какво божествено намираш във вашия Хермес, чиято глава прилича на някое крилато чудовище. Той с помощта на магии откривал скритото в земята злато, а чрез разни чародейства и с вълшебния си жезъл обезвреждал змийската отрова. Правел е това, прочее, с помощта на бесовете, на които той всеки ден принасял в жертва глиган или петел. Каква святост е имал и Херкулес, който се изморил, като убивал съседите си и сам - по Божие произволение - се хвърлил в огън и изгорял окаяният заедно с тоягата и кожата, която носел? Какво добро ще намериш и в Аполон, или в тайните жертвоприношения на Бакхус, в пиянствата и в разпуснатостта? Да споменем и богинята Хера, сестра и жена на Зевс, безумната Палада и безсрамната Венера, каращи се помежду си, ревнуващи една от друга, гневящи се една на друга, спорещи помежду си коя е по-красива и търсещи съда на един овчар. Кой ще приеме като достойни за Божеско поклонение всички тия, които нямат нито Божественост, нито святост и праведност? А за другите по-низши богове няма и защо да се говори, защото главните богове са като главата, от която продължават и останалите членове. И кой от тях трябва да бъде почитан като бог или като богиня, когато Кронос, Зевс и Венера, които се почитат от нечестивите люде за най-големите богове, в действителност не са богове? И така, ако вашите богове са презрени и суетни, то още повече достойни за презрение са тези, които ги почитат като богове.

Дария, след като внимателно изслушала Хрисант, каза:

- Ако казаното от нашите поети е безумно, тогава да се обърнем към философите, които поучават да се отвърщаме от всякакво злонравие и да се придържаме към добродетелите. Те, като разказват в съчиненията си за образуването на света, обясняват по следния начин имената на боговете. Под Кронос те разбират времето, което всичко поглъща и превръща в нищо (унищожаване), а под Зевс - зноя, под Хера - въздуха, под Афродита - огъня, под Посейдон - морето, под Церера (или Деметра) - земята, а под другите имена на богове - останалите стихии.

На това Хрисант отговорил:

- Обикновено се правят подобия на това, което не всякога може да съществува, но с времето изчезва; а земята всякога съществува, също и морето, огънят и въздухът и всички ги виждат. И защо е узаконено да се почитат тези стихии като богове в идоли, които са подобни на хора и които са сътворени от човешки ръце - аз не знам и не разбирам? И защо почитате символите на стихии в човекоподобни истукани, а не почитате самите стихии? Защо не се покланяте на земята, въздуха и морето? Ще се намери ли такъв княз или цар, който да заповядва на хората да презират него самия, а да се покланят на неговото подобие, направено от някого си? А тъй като няма такъв цар или княз - следва да се каже, че всъщност вие под тези образи изобразявате не стихии и не богове, а смъртни хора.

Дария казала:

- Твоите доказателства, Хрисанте, потвърждават моята мисъл: изваяните идоли се почитат от хора, прости и невежи, ние пък почитаме самите предмети или стихии, чиито изображения се поставят за поклонение.

- Ако ти искаш да утвърждаваш твоето учение с нашите

доказателства - отговорил Хрисант, - тогава да вземем за пример всички хора, които почитат стихииите. Ако те почитат земята, нека я почитат достойно, като своя богиня, а не да ѝ нанасят безчестия: нека да не я орат, да не я копаят и въобще - да не я обработват по какъвто и да е начин; нека земята да не бъде подлагана на каквото и да е въздействие и обработване. А който не счита земята за богиня, нека той - ако е земеделец - да я обработва с плуг и лизгар, като не ѝ въздава никакво Божеско почитание. И погледни, у кого са по-плодоносни полето и градините? У този, който не обработва и не копае земята и я почита като богиня, или - у този, който я обработва, без да има никакво почитание към нея? И ако земята наистина - както твърдите вие - е богиня, тогава тя е длъжна да ви дава, като на свои поклонници, всякакви плодове, без да се трудите и без да се налага да я изоравате, обработвате и засявате. Също и морето, ако то е бог, тогава плавай по него без весла, нека то само да те занесе там, където искаш; по същия начин - ако искаш риба, не се труди и не я лови, а се покланяй на морето като на бог и с молитва изпросвай да ти даде риба. И за останалите стихии ти трябва да разбереш, че те не познават поклонниците си, защото нямат нито душа, нито разум, а по Божие повеление служат на нуждите на човека. И земята, по заповедта на своя Създател, бидейки напоявана и съгривана от слънчевите лъчи, произвежда семена, произраства растения и дава плодове, в своето им време. Поради това трябва да се почита Единия Бог - Твореца, Който е създал и устроил всичко това и ни го е дал за поддържане на живота ни, а не тези сътворени от Него стихии. Та нали и децата, които се учат в училище, отдават почит не на книгите, дъсчиците и хартията, а на своите учители; както и болният, бидейки излекуван и оздравял, въздава благодарност за своето изцеление не на лекарството, а на доктора, който го е направил здрав.

След като Хрисант говорил още много в този дух, Дария

накрая повярвала в Единия истински Бог - нашия Господ Иисус Христос. Тогава те двамата с Хрисант се споразумели, като останат пред хората съпрузи, да живеят като брат и сестра, пазейки в непорочност своето девство и пребивавайки в страх Господен. От това време нататък бащата на Хрисант - Полемий, дал пълна свобода на сина си заради мнимия му брак; защото той бил много радостен от женитбата, като не знаел за тайната уговорка между младите съпрузи. Той предоставил на сина си, като на единствен свой наследник, цялото си имущество. Скоро след това Полемий умрял, защото Бог устроил така, че светата двойца - Хрисант и Дария, които прекарвали в девство своето съпружество, да могат да Му служат още по-свободно.

Когато по този начин Хрисант станал напълно свободен в своя живот, той кръстил своята съпруга - девицата Дария. Тя бързо изучила Божественото Писание и християнските книги и станала свята по своя живот и съвършена рабиня и невеста Христова. И не само за своето спасение се грижели Хрисант и Дария, но и за спасението на другите. Хрисант обръщал към Христа много мъже и увещавал младежите да водят девствен живот, а Дария довела при Христа много жени и девици, за да Му бъдат невести. Те се поселили в два отделни дома, устроени по подобие на манастирите. В единия дом Хрисант приемал младежи, които били презрели всички удоволствия на този свят и се посвещавали в чист живот на Бога, а в другия дом Дария приемала девици, пожелали да станат невести на Христа.

Тъй минали няколко години, през които числото на живеещите при Хрисант и Дария младежи и девойки твърде много се увеличило. Тогава в Рим внезапно се повдигнало вълнение и смут. Народът дошъл при епарха Келерин и започнал да злослови и роптае срещу Хрисант и Дария. Мъжете крещели:

- Ние изгубихме жените си!

Младежите викали:

- Заради Дария загубихме годениците си!

Жените също крещели:

- Ние се лишихме от мъжете си!

А девиците викали:

- Заради Хрисант се лишихме от своите годеници!

И целият народ викал:

- Как ще се раждат деца, ако се отхвърля съпружеството? Ще изчезне човешкият род, ако, следвайки учението на Хрисант и Дария и тяхната магьосническа хитрост, мъжете започнат да странят от жените.

Тогава епархът заповядал да хванат Хрисант и Дария и да ги подложат на различни мъчения, ако те откажат да принесат жертви на боговете. Той предал Хрисант на един трибун, на име Клавдий, а трибунът го предал на своите войници и им казал:

- Заведете го в капището на Зевс и ако не поиска да се поклони на непобедимия Херкулес, го изтезавайте по най-различен начин, докато не се покори и не принесе жертви.

Войниците завързали безмилостно Хрисант със здрави волски жили, като ги стегнали така жестоко, че те се врязвали до костите на мъченика; но въжетата веднага се скъсали, и то така внезапно, че войниците дори не могли да видят кога е станало това. Те опитвали много пъти да завържат Хрисант. След като не успели, изпаднали в ярост и го затворили в тъмна и мрачна пещера. Хрисант бил окован и завързан с железни вериги, а войниците по всякакъв начин се поругавали и

издевателствали над него. Но оковите се разпадали и се разсипвали като прах. Войниците изсипвали върху Хрисант всякакви нечистотии, като му казвали:

- Твоите магии и чародейства тук няма да ти помогнат!

Но внезапно вонята от тези нечистотии се превърнала в благоухание. След това войниците заклали едно малко теле, одрали го и с неговата още сурова кожа обвили голото тяло на мъченика и го оставили под знойните лъчи на слънцето. Но и от това изтезание той не претърпял никаква вреда. После отново го оковали в железни вериги и го хвърлили в тъмницата, но и тези вериги веднага се разпаднали, а тъмницата изведнъж се озарила от светлина, като от множество запалени свещи. Войниците донесли за това на своя началник Клавдий. Клавдий отишъл в тъмницата и като видял светлината, заповядал да доведат при него светия мъченик и му казал:

- С каква вълшебна сила вършиш тези чудеса? Много влъхви и чародеи съм затварял и у никого не видях такава сила. Тъй като виждам, че си славен и мъдър мъж, нищо не ще поискам от тебе, освен само това - да изоставиш дръзкото християнско учение, заради което се пораждат смутове и вълнения сред римския народ. И така, постъпи както е прилично на твоя знатен произход и принеси достойни жертви на всемогъщите богове!

Хрисант му отговорил:

- Ако в теб имаше поне малка искра премъдрост, ти лесно щеше да разбереш, че не някакво магьосническо изкуство, а Божията сила ми помага и ме укрепява. Но ти гледаш към мене така, както и към своите богове - с очи, помрачени от неразумие. Защото, ако очите ти виждаха правилно, щеше да видиш, че твоите богове не виждат; и ако ушите ти чуваха

истината, щеше да разбереш, че твоите богове не чуват гласа на тези, които ги призовават; и ако имаше здрав разум, щеше да познаеш, че твоите богове нямат нищо в себе си освен прах, пръст и олово.

Клавдий заповядал на войниците да привържат мъченика към един стълб и да го бият с чепати тояги. В ръцете на мъчителите дърветата били тежки и твърди, а когато се опирали до тялото на Хрисант, ставали меки като трева. Като видял това, трибунът наредил да спрат побоя и да отвържат Хрисант, след това го облякъл с дрехи и се обърнал към войниците:

- Наистина, тук действа не някаква човешка вълшебна хитрост, но Самата Божия сила. Защото здравите въжета от волски жили сами се разкъсаха, оковите се разпаднаха, а дървото, докосвайки се до нозете му, ставаше на прах; суровата кожа, в която беше загърнат, като беше оставен цял ден на слънце, не изсъхна; тежките окови се чупеха и разрушаваха от невидима сила; мрачната тъмница се озари от силна светлина, а твърдите пръти, допирайки се до неговото тяло, ставаха меки като трева. И така, като се убедихме, че в него явно действа Божията сила, да паднем всички в краката на този Божи човек и да го молим да ни прости всички злини и мъчения, които му нанесохме. Нека го помолим да ни примири със своя всемогъщ Бог, Който върши такива чудеса и Който прави Своите раби толкова силни и непобедими от всякакви беди - както и самите ние видяхме. Защото този страдалец, Негов раб, както победи нас, така ще победи и нашите князе и царе и ще ги посрами с непреодолимата сила на небесния Бог, която е в него.

След това Клавдий паднал заедно с всичките си войници пред краката на Хрисант и казал:

- Наистина, сега познахме, че твоят Бог е Бог истински.

Затова те молим, заведи и нас при Него и ни направи Негови раби!

А светият им отговорил:

- Ако вие искате да дойдете при моя Бог, елате при Него не с нозе, а със сърце, защото Бог е близо да този, който Го търси със сърце и с вяра.

Дълго след това Хрисант беседвал с тях за истинния Бог. Всички го слушали с дълбоко внимание. Клавдий и жена му Илария, както и двамата му синове - Иасон и Мавър, повярвали в Бога. Повярвали също и всички техни сродници, приятели и целият им дом; повярвали и войниците с техните семейства, и всички заедно приели свето Кръщение. И непрестанно се поучавали, като слушали думите на Хрисант за Господ Иисус Христос, за Когото всички желяели да пострададат.

Тогава в Рим царувал император Нумериан. Когато узнал за обръщането на Клавдий към Христа и че се е кръстил заедно с цялото си семейство и с всички войници, заповядал да вържат за шията му камък и да го хвърлят в морето, а синовете му и всички войници да бъдат посечени с меч. До мястото, където пострадали светите Христови мъченици, имало изоставена пещера, в която преди погребвали мъртвци. Християните почистили пещерата, взели през нощта телата на светите мъченици и ги погребали там. Тук често идвала жената на Клавдий Илария да се моли на мястото, където пострадали синовете ѝ. Веднъж, когато се молела на това място, била хваната от езичниците, които искали да я отведат в съдилището. Тя ги помолила:

- Оставете ме само да довърша молитвата си, а после ме водете където искате!

Когато войниците я освободили за малко, Илария паднала на колене, издигнала ръцете си нагоре, погледнала към небето и молитвено извикала:

- Владико Господи Иисусе Христе, в Когото вярвам от цялото си сърце! Вземи ме при синовете ми, които Ти призова на мъченически подвиг заради Твоето име и които положиха душите си за Тебе, своя Господ!

Едва свършила молитвата си и предала душата си на Бога. Войниците, като видели, че е мъртва, смекчили сърцата си - оставили при нейното тяло двете робини, които я придружавали, и си отишли. А робините взели тялото на своята господарка и го погребали с чест близо до пещерата, в която били положени светите мъченици.

В това време Хрисант и Дария, по заповед на император Нумериан, били предадени на нови мъчения. Оковали Хрисант и го хвърлили в една дълбока смрадна яма, където се оттичали всички нечистотии на града, а Дария била отведена в дом, където живеели блудници. Но Бог помагал и на двамата, като явявал в тях Своята всемогъща сила: мрачната и смрадна тъмница на Хрисант била озарена от небесна светлина и вместо смрад се носело дивно благоухание, а при Дария бил изпратен лъв, който като избягал от клетката си, дошъл в стаята, където светата, паднала ничком, се молела, и станал неин пазител. Гражданите, като не знаели това, изпратили някакъв безсрамен младеж при Дария, за да я оскверни. Но когато той влязъл в стаята при нея, лъвът го нападнал, повалил го на земята и започнал да го тъпче с нозете си. Лъвът погледнал към Дария, подобно на някакъв разумен слуга, очаквайки заповед от своята господарка какво да прави с безсрамния младеж: да го убие или да го остави жив. Дария разбрала това и казала на лъва:

- Заклевам те в името на Сина Божий, остави този младеж,

за да може да чуе от мене словото Божие!

Лъвът оставил юношата, излязъл навън и легнал пред вратите на стаята, като не допускал никого да влезе в нея. А Дария казала на младежа:

- Ето, яростта на лъва, само при споменаването на Христовото име, се укроти, и звярът, подобно на разумен човек, познава истинския Бог, бои се от Него и Го почита. А ти, бидейки разумен човек, не се боиш от Бога и живееш в злоба и сквернота. И за което трябва да се срамуваш и да се каеш, ти с него се хвалиш.

Младежът паднал пред Дария и започнал да говори:

- Позволи ми, рабиньо Христова, да си отида оттук без вреда, и аз на всички ще изповядам, че Христос, на Когото ти служиш, е истинският Бог и че няма друг Бог освен Него!

Дария заповядала на лъва да пусне младежа да си отиде. А той тръгнал из града и викал силно:

- Знайте, всички римляни, че Дария е богиня!

В дома на Дария дошли гладиатори и със свойствената им смелост искали да хванат лъва и да го изнесат от стаята на девицата. Но лъвът, укрепен от Бога, един по един хващал всички, удрял ги в земята и без да ги убива, ги оставял да лежат пред Дария, като очаквал нейната заповед. А светицата казала на тези мъже:

- Ако повярвате в Христа, ще можете да си отидете оттук без вреда; а ако не повярвате, тогава нека вашите богове ви избавят от смъртта.

А те в един глас извикали:

- Този, който не вярва, че Христос е истинският Бог, да не

излезе жив оттук!

Тогава Дария наредила на лъва да пусне мъжете. И те, като излезли, викали по целия град:

- Вярвайте, римляни, че няма друг Бог, освен Христос, Когото проповядва Дария!

Когато за това узнал управителят Келерин, заповядал да разпалят голям огън пред вратите на дома, където се намирали Дария и лъвът, и да ги изгорят. Като видял огъня, лъвът от страх започнал да реве силно. А Дария му казала:

- Не се бой! Ти няма нито да изгориш, нито ще те вземе някой, нито ще те убият, но ще умреш от естествена смърт в своето си време. Затова, без да изпитваш никакъв страх, излез оттук и си иди в пустинята. Този, Когото ти почиташ в мене, ще те защити.

И лъвът излязъл с наведена глава, минал през града, без никого да докосне, и избягал в пустинята. А всички, които се били избавили от лъва, приели свето Кръщение.

Когато известили императора за всичко това, той заповядал Хрисант и Дария да бъдат предадени на жестоки мъчения. Повесили Хрисант на едно дърво и донесли запалени свещи, с които искали да горят тялото му, но на часа дървото се счупило, въжетата се скъсали и свещите загаснали. А на тези, които опитвали да се докоснат до Дария, им изсъхвали ръцете и цялото им тяло било обхващано от силна болка, която ги карала да крещат. Виждайки това, управителят се изплашил и побързал да извести за всичко императора. А той, приписвайки чудесата не на Божията сила, а на някакво магьосническо изкуство, заповядал да изведат извън града Хрисант и Дария и при известния римски път Салария да изкопаят дълбока яма, в която да хвърлят мъчениците и да ги

засипят живи с камъни и пръст. Заповедта била изпълнена. Хрисант и Дария с пеене и молитви влезли в рова и заедно приели мъченическа смърт. И както, докато били живи, имали общо духовно съпружество, така двамата заедно завършили своя път и били приети от Бога като жива и благоугодна жертва, и били увенчани с венци на безсмъртната слава.

Често след това християните се събирали на онова място, където светите мъченици Хрисант и Дария били погребани живи. Тук се извършвали много чудесни изцеления. Множество християни - мъже, жени и деца - се събирали в една близка пещера, радостно празнували деня, посветен на тяхната памет, и се причастявали с Божествените Тайни. Императорът узнал за това и заповядал да засипят входа на пещерата и много християни тогава умрели мъченически, между които били презвитер Диодор и дякон Мариан, както и много клирици. И не е възможно да се изброят имената на всички, които загинали там, тъй като те са твърде много.

За всичко това писахме ние - Уарин и Армений, по заповед на римския папа Стефан, и изпратихме по всички градове, за да знаят всички, че светите Хрисант и Дария приеха в Небесното Царство мъченически венци от нашия Господ Иисус Христос, на Когото е славата и силата, сега и винаги и във всички векове. Амин.

Молитва мученикам Хрисанфу и Дарии Римским

О, святїи и преблажѣннии страсотѣрпцы, мученицы Христóви Хрисáнфе и Дáрие! К вам у престóла Бóжия предстоящим и молѣтвенникам нáшим тѣплым, скóрым помóщникам мы, недостóйнии, прибега́ем. Услы́шите ны́не сие молéние нáше и умоли́те возлю́бленнаго ва́ми Гóспода нáшего Иисúса Христá, Егó же вы́ исповѣдали в тѣжких мучéниих

своих пред безумными мучители и гонители святой веры Христовой, о нас недостойных грешных. Вы убо ради веры Христовой многи мучения претерпели и умерщвлены быша, Церковь Христову украсите и венцами безсмертных славы увенчании, в неизглаголанней радости с лики ангельскими в небесных селениях водворяетесь, Божественным светом облистаете. Явити и нам многомощное заступление: веру Христову в чистоте сохранить, в злостраданиях и искушениях мужество проявити, в житейских потребах довольство, в молитвах постоянство и любовь к Богу и ближним всегда имети. Наставите нас, святии мученицы, молитвами вашими на путь спасения, укрепите стопы наша твердо и непоколеблемо ходити путем заповедей Господних, вразумляя заблудших, даруя недугующим исцеление, бедствующим избавление, в супружестве живущим покровительство, всем же нам вся ко спасению полезная. Яко да вашими молитвами наставляеми и предстательством укрепляеми, прославим Спасителя нашего Господа Иисуса Христа. Ему же подобает всякая слава, честь и поклонение, со безначальным Его Отцем и Пресвятым и Благим и Животворящим Его Духом, ныне и присно и во веки веков. Аминь.



Свети мъченик Панхарий (302 г.)

При царуването на Диоклетиан и Максимиан в Римската империя се почитали различни богове, а на Христовите изповедници не само отнемали цялото имущество, но и ги подлагали на най-жестоки мъчения. По това време в Рим живеел един мъж на име Панхарий. Той бил от страната на узите, от град Вилапат. Неговите родители и предци били християни. Панхарий се отличавал със своя висок ръст и телесна красота. Като дошъл в Рим, той станал близък с Максимиан и с времето заел първото място между неговите приближени, като се ползвал с особено благоволение от страна на императора. За да запази тази любов на императора към себе си, Панхарий се отрекъл от вярата си в Христа. От любов към него Максимиан му поръчал да приема и да разпределя ястията и всичките други неща, които били подарявани на императора - едните да разпраща по обичайното им предназначение, а от другите имал правото да се ползва и по този начин можел да си събере собствено състояние, което да му осигури удоволствия в настоящето и удобства в бъдеще. Панхарий така и постъпвал и във всичко

бил съгласен с императора. Междувременно майка му и сестра му, като узнали това, му изпратили писмо, в което го убеждавали най-напред да върне в сърцето си страха Божий, а после да си спомни и за бъдещия страшен Христов съд, тъй като мнозина, като чули за него, смело заявявали пред царе и управители своето желание да наследят това обещание, за което се говори в Евангелието. По-нататък те го съветвали да помисли на какво страшно осъждане ще се подхвърли онзи, който се е отрекъл от вярата си в Божествеността на Христа (вж. Мат. 10:33; Марк 8: 38; Лук. 9:26); и накрая му напомняли думите на Христа: “каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?” (Марк 8:36). И каква придобивка ще е това за него, защото, ако той повреди на душата си, с какво ще я откупи? (вж. Марк 8:37). Като получил и прочел писмото, Панхарий дошъл на себе си и горчиво заридал. Той паднал на земята и скърбейки в сърцето си, викал към Господа:

- Господи Вседържителю! Помилуй ме, и на Твоя съд не посрамвай Своя раб пред ангелите и пред човеците, но ме пощади по голямата Си милост!

Някои от придворните видели Панхарий да плаче и да произнася такива думи и съобщили за това на Максимиан. И когато Панхарий дошъл при императора, той го попитал:

- Любезни Панхарий, кажи ми, нима и ти си назарянин?

- Да, царю - отвърнал Панхарий, - аз съм назарянин и бях такъв, преди да стана твой единомисленик.

- Откажи се - казал му Максимиан - от това свое признание заради любовта, която имам към теб. В противен случай няма да те пощадя - нека това да ти е известно! И няма бързо да те предам на смърт, но ще умреш едва след като те измъча с различни и жестоки мъчения.

На това Панхарий отговорил:

- О, царю! Аз се ужасявам, когато си спомням своето минало и се страхувам да не бъда поразен с огън от небесата за това, че досега бях твой единомисленик. Но от този час никога вече не ще се отрека от моя Господ Иисус Христос - нито сега, нито тогава, когато подложиш тялото ми на много и различни жестоки мъчения!

Като чул този отговор от Панхарий, Максимиан заповядал да го съблекат и пред очите на всички присъстващи царски сановници да бият голото му тяло с ремъци от волска кожа. След това се обърнал към обкръжаващите го и казал:

- Сега вие разбрахте, че Панхарий, който беше сакеларий на моя двор и мой близък приятел, падна в галилейската вяра. Кажете ми как да постъпя с него?

На това сановниците отвърнали:

- О, царю! Заповядай да го отведат на мястото, където стават народните зрелища; там да го съблекат и да го бият пред всички. А след това го изпрати при управителя на Никомидия. Нека той да го подложи на мъчения, за да не бъдем ние виновни за смъртта му, тъй като ти имаш към него голяма любов.

Този съвет допаднал на Максимиан, защото той наистина силно обичал Панхарий и не намирал сили в себе си да го убие. Затова той заповядал да го заведат в цирка и да му нанесат жесток побой пред очите на целия народ, а след това го предал на войниците, за да го съпроводят до Никомидия. По тях той изпратил на никомидийския градоначалник писмо, в което нареждал, след като бъде подложен на много мъчения, Панхарий да бъде предаден на смърт.

Когато светият мъченик пристигнал в Никомидия и бил

доведен при управителя на съд, му казал:

- Всичко това, което ти заповядва императорът относно мене, изпълн съвършено точно.

Тогава управителят на града го попитал:

- Кое е твоето име?

- Моето име - отговорил светият мъченик - е Панхарий.

Предците ми и самият аз бяхме християни, но поради злата си воля се отклоних в нечестивата вяра на императора и във всичко бях единопътен с него. Но Бог, както и моята майка и сестра ми, ме наставиха на истинския път и аз се върнах към вярата в моя Христос. Сега горя от желание да умра за Него, та със смъртта си да изкупя своето отричане и отстъпление.

На това управителят му отвърнал:

- Откажи се от думите си, които така необмислено произнасяш, като сам се подхвърляш на страшни мъчения, но по-добре изпълни волята на императора; и ето - като си такъв красив и знатен, недей да погубваш славата и доброто си име на земята.

- Славата, за която говориш ти - отговорил светият, - е временна, но може да стане средство за получаване на вечния живот за тези, които се отказват от нея заради Христа.

Управителят, като се убедил в непреклонността на свети Панхарий, пристъпил към изпълнение на императорската присъда. Светият Христов мъченик Панхарий се помолил, след което бил обезглавен, и така приел мъченическа смърт. Това станало в деветнадесетия ден на месец март, в град Никомидия.

ЧЕТИ-МИНУТИТЕ НА СВ. ДИМИТРИЙ РОСТОВСКИ

Святы́х му́ченик Хриса́нфа и Да́рии

Стихи́ры, глас 4.

Подобен: Дал еси́ зна́мение:

Божественнаго познания/ приём осияние,/ просветил еси́ очи, премудре, сердца твоего́,/ и прелести мрак отгнал еси́ смы́сленно,/ и исповедал еси́ Христа́,/ плоть приёмша всех Го́спода. / Отонудуже укрепля́емь/ силою Ду́ха, Хриса́нфе,/ мук вы́шше яви́лся еси́, всехва́льне.

Вра́жия прелести/ и сла́сти разжже́ния,/ я́ко паучи́ну, вмени́л еси́,/ во мра́чне же затво́ре став,/ Божественным сия́нием озари́лся еси́,/ и благово́ния разу́мнаго испо́лнился еси́,/ посреди́ стоя́ смра́да,/ и привёл еси́, я́ко невестокраси́тель всеизря́днейший,/ Христу́ невесту непоро́чну,/ оскверни́ти тя тща́ющуюся.

Уязви́вшись раче́нием/ сладча́йшим Зижди́теля,/ прелести безбо́жия до конца́ уклони́лася еси́/ и черто́га Божественнаго вмести́лася еси́ вну́три,/ вневести́вшись Христу́ муче́нии мно́гими телесе́,/ Да́рия великоимени́тая,/ Божественное прия́телище Ду́ха,/ страда́льцев удо́брение/ и дев украше́ние.

Сла́ва, и ны́не, Богоро́дичен:

Немо́щь и разслабле́ние,/ Де́во Ма́ти Всенепоро́чная,/ ду́шй моея́ преложи́ в кре́пость и си́лу/ стра́хом и любо́вию твори́ти же/ и де́яти оправда́ния Христо́ва,/ я́ко да избе́гну огня́ нестерпи́мага/ и насле́дие Небе́сное/ и жи́знь непреходи́мую/ Тобо́ю восприиму́, весе́ляся

всегда.

Крестобогородичен:

**Распинаема Христа Человеколюбца/ видящи,
Пречистая,/ и ребра ископоваемая копием,/ плачущи,
вопяше:/ что сие, Сыне Мой?/ Что Ты безблагодатнии
людие воздаша,/ за яже сотворил еси добрая им,/ и
тщися безчадствовати Мя, вселюбезнейший?/
Удивляюся, Благоутробне,/ Твоему вольному распятию.**

**Канон, егже краегранесие: Тя, златозарный
мучеников цвет, почитаю . Кир Иосифа. Глас 4.**

Песнь 1

**Ирмос: Моря чермную пучину/ невлажными стопами/
древний пешешествовав Израиль,/ крестообразными
Моисеевыми руками/ Амаликову силу в пустыни
победил есть.**

**Венцем, паче злата сияющим, мучениче, украшаемь/ и
мучения сия добротами, Владыце предстоиши,/ о нас
моляся, ты чтущих, досточудне.**

**Уязвился еси сладким желанием, мучениче,
Зиждителя твоего/ и, красная мира презрев, силу всю
подал еси твоего сердца, Хрисанфе,/ к Желаемому ти
усердно.**

**Верую вооружся, низложил еси многокозненнаго,/
тебе приложшаго, мучениче, женскою сластью
прельстити,/ и чистоты честен сосуд, Хрисанфе, был еси.**

**Богородичен: Естеством Божественным
неприступный,/ приступен мне явися, от Тебе, Дево,
плоть приемь,/ Егже Дария желяущи, терпеливно**

пострада́/ и невестнически Тому́ приведёся.

Пёснь 3

**Ирмо́с: Веселѣ́тся о Тебѣ́ Цѣ́рковь Твоя́, Христѣ́,
зову́щи:/ Ты моя́ крѣ́пость, Го́споди,/ и прибѣ́жище, и
утвержде́ние.**

**Зла́то, искуше́но муче́ний огне́м, был еси́,/ ца́рских,
Хриса́нфе, нося́й страда́ний изображе́ние.**

**Рѣ́торов оста́вь глумле́ние,/ плени́цами улови́лся еси́
ученико́в, Хриса́нфе,/ прея́сне тебе́ умудри́вшего.**

**Повину́лася еси́ рачѣ́телю, невестово́дющему́ тя
Христѹ́, всему́драя,/ честны́я ра́ди ве́ры рачѣ́теля
плотска́го оста́вльши.**

**Богоро́дичен: Пло́тию ро́ждься из утробы́ Твоея́, Де́во,
Иисѹ́с, Чѣ́стая,/ невесту́ чѣ́сту, мучени́цу Себе́ Да́рию
обруча́ет.**

Седáлен, глас 3.

Подóбен: Красото́ дѣвства:

**Красне́йшую добро́ту возжелѣ́л еси́, и ви́димыя
добро́ты претѣ́кл еси́,/ и привѣ́л еси́ Христѹ́ златы́ми
вои́стинну словесы́ твои́ми,/ Хриса́нфе блаже́нне, Да́рию
сла́вную,/ страда́ния претерпе́вшую и томи́теля
посра́мльшую. / С нею́же вся ны помина́й, ве́рою
соверша́ющия па́мь ва́шу.**

Сла́ва, и ны́не, Богоро́дичен:

**Недомы́сленно и непостижи́мо е́сть, Влады́чице
Богора́дованная,/ е́же соде́ланное о Тебѣ́ стра́шное
Бо́жие та́инство:/ и́бо Необы́меннаго, заче́нши, родила́**

есі,/ плóтию обложéна от пречíстных кровéй Твои́х,/ Егóже всегда́, Чíстая, я́ко Сы́на Твоегó, моли́/ спастíся душáм нáшим.

Крестобогорóдичен:

Понóсную, Щéдре, смéртъ в распя́тии во́лею претерпéл есí,/ Тебé же рóждшая, Христé, зря́щи, уязвля́шеся. / Ея́же мольба́ми за милосéрдие мíлости Твоея́,/ едíне Преблагíй Человеколю́бче Гóсподи, ущéдри/ и спасí мир, взéмляй мíра грехí.

Пéснь 4

Ирмо́с: Вознесéна Тя ви́девши Цéрковь на Крестé,/ Сóлнце пра́ведное,/ ста в чíне своéм,/ достóйно зыва́ющи:/ сла́ва síле Твое́й, Гóсподи.

Дúха облистáющия зарí чíстое сéрдце твоé/ всегó светозáрна ты, мýчениче, соделáша, усéрдно зовúща:/ сла́ва síле Твое́й, Гóсподи.

Исткáнную тя Божéственныя благодáти свы́ше, Творéц облечé нетлénною рíзою,/ непорóчно соблю́дша тéло, блажéнне,/ и я́ко победíтеля венча́.

Дóблестию сéрдца оттря́сл есí сла́сти телéсныя,/ добрóтою несравнítельною Божéственною наслажда́емь,/ и, раду́ясь, совершíл есí мучéния твоегó пóдвиг.

Обожíлася есí по причáстию, страстонóсице, Боготвóрнаго соединéния/ и в Небéсныя вселíлася есí черто́ги, раду́ющися,/ я́ко непорóчная неvéста Влады́ки твáри.

Богорóдичен: Соблю́д Тя Дéву, я́ко прéжде рождества́,/

по рождествѣ, Пречистая, из Тебѣ воплотися
недомысленный,/ Дарию мученицу невесту Себѣ
приводя.

Пѣснь 5

Ирмос: Ты, Господи, мой свет,/ в мир пришёл еси,/ Свет Святыи, обращаи из мрачна невѣдения/ верою воспевающия Тя.

Восхищён ум от вѣщных творя,/ вяжемь, злобу
вражию, страстосече, разорил еси, блаженне.

Чистоты рачитель быв священнейшии,/ претворил еси
девы огнепальную любовь ко Господу, прехвальне.

Повержена зря и ногами спираема мучителя,
радованною мыслию Владыку, преблаженне, величал
еси.

Богородичен: Кто может Твое сказа́ти та́инство, о
Всечистая!/ Бога Слова, паче ума бо и слова, сугуба
естеством, родила еси.

Пѣснь 6

*Ирмос: Пожру Ти со гласом хваления, Господи,/ Церковь вопиет Ти,/ от бесовския крове очищися/
ради милости от ребр Твоих/ истекшею Кровию.*

Поюща Владыку всех, приснопамятне,/ свет с Небесѣ,
всюду тя окружив, просвети,/ заключена в темнейшей
храмине, Хрисанфе.

Рим тя, мучением честным славиമാго, златовидну
якоже звезду, стяжав, мучениче,/ украшается подвиги и
Божественными твоими, Хрисанфе, чудесы.

Красна́, преудоб́рена же и пресла́вна, му́ченице Да́рия де́ва,/ показав́шися Сло́ву красне́йшему,/ уневе́стилася еси́ болéзньми вся́кими телéсными.

Богорóдичен: Мла́да Тя я́ко Де́тища Де́ва рóди, Превéчнаго Сло́ва,/ Егóже желáюще, отрокови́цы/ Сéю в след Тебе́, всех Царю́, неве́стнически приведóшася.

Пéснь 7

**Ирмо́с: В пещú авраáмстии óтроцы персúдстей/
любо́вию благоче́стия па́че,/ не́жели пла́менем,
опаля́еми, взыва́ху:/ благословéн еси́ в хра́ме сла́вы
Твоея́, Го́споди.**

Цвет му́чеников златови́ден ты был еси́,/ собо́р же страда́льцев привéл еси́ Христú/ Божéственными словесы́ твоими́ и чудесы́, му́чениче Богоприятне́,/ с ни́миже véрно тя ны́не ублажа́ем.

В хлевíне сквэрней затворéна, на́га ты, блаже́нне,/ Божéственными благово́нии, сла́вою светови́дною Иисúс просвещáет,/ Егóже чéстною мы́слию, всему́дре, возлюбíл еси́.

Звэ́ря хранíteля тебе́ дéвства Христóс послá,/ па́губу нечестíвых отгоня́ща я́ве, песнопою́щей тебе́, всехва́льная:/ благословéн еси́ в хра́ме сла́вы Твоея́, Го́споди.

Богорóдичен: По существú Божéственному Сый неописан́,/ в не́драх Твои́х, Де́во, бы́сть по нам плóтию опису́емь. / Благословéна Ты в жена́х еси́, Пренепорóчная Влады́чице.

Пéснь 8

Ирмос: Руце распростёр, Даниёл/ львóв зия́ния в рóве затчé,/ óгненную же сíлу угасíша,/ добродéтелию препоя́савшеся,/ благочéстия рачíтели óтроцы, взыва́юще:/ благословíte, вся дела́ Госпóдня, Гóспода.

Твёрдым, блажéнне, по́мыслом протíвяся суемúдренному,/ строгáния претерпéл есí телéсная/ и, свещáми опаляёмь, неопалíмь пребы́л есí, со óтроки воспева́я, Хрисáнфе:/ благословíte, вся дела́ Госпóдня, Гóспода.

Премúдростию укра́шен Христóвою, обу́ил есí немúдрых шата́ние,/ и ум льстíваго посрамíл есí, Ёву прельстíвшаго,/ пленíв благочéстно сегó ору́жие, мúдре,/ и привéл есí неvéсту Бóгу, избрáнну véры ráди.

Единéнием душí плотскáго избежáсте совокуплénия,/ чíстыя сосúды Вседержíтеля явíстеся/ и в храм принесóстеся Небéсный, страдáльцы, вопи́юще Христú:/ благословíte, вся дела́ Госпóдня, Гóспода.

Волею Бóжиею плотскíя стра́сти удержáвше,/ óгнь испепелíша мук Хрисáнф и Дáрия росóю Дúха/ и венцéв жíзни улучíша, пою́ще:/ благословíte, вся дела́ Госпóдня, Гóспода.

Богорóдичен: Яко шíпок посреди́ тёрния житéйскаго, Пречíстая,/ Бог обрёт Тя, несквёрную,/ вселíся во утрóбу Твою́ чíстую/ и благовóния та́инственнаго мир испóлни, взыва́ющий:/ благословíte, вся дела́ Госпóдня, Гóспода.

Пёснь 9

Ирмос: Кáмень нерукосéчный/ от несекóмыя гóры Тебé, Дéво,/ краеугóльный отсечéся,/ Христóс, совокупíвый разстоя́щаяся естества́,/ тем,

веселящися, Тя, Богородице, величаем.

**Священнословащу Божественная,/ Божественное
воинство тебе приложися, лести скверныя избавлься,/ и
мечем непорочныя жертвы нас ради, яко овчати,/ и
мученицы Пожршемуся принесошася.**

**Явистесья посреди зверей, якоже агнцы,
страстотерпцы,/ воплощение проповедающе
Божественное Излившагося даже и до плоти,/ и
болезнями неболезненную кончину Божественно
наследовасте.**

**Днесь светло праздновати всяк град же и страну Рим
созывает град/ Божественныя страсти и борения,/ яко
всечреждение невещественное, предлагающий вас,
святии.**

**Взяти бысте к безмерней славе, Хрисанфе мучениче и
Дарие,/ и вседержительному Слову, венценосцы, вкупе
предстоите, о нас молящися,/ блажащих вас всегда.**

**Богородичен: Трепещет помысл и сердце,
помышляюще Твое рождество недомыслимое,
Отроковице:/ Бога бо Слова чревоносила еси,/ и
избавляющего Тобою всякия нужды чтущия Тя.**

† ВИЖТЕ ОЩЕ

Отстыплението от вярата наречено "нов стил"

**ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВАТА И
ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА**

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА
ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА
БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗАТА

ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО